

APPENDIX I.

DE TABULIS ROTANTIBUS (*Tables tournantes*).

273. — Paucis abhinc annis (annis praesertim 1852-53-54) in America primum, subinde in Europa tota, immo in orbe terrarum universo, percrebuerunt *tabularum rotantium* stupendissima portenta. In principio visae sunt tabulae, aut etiam quaevis aliae res mobiles in gyrum versari, dum extremo circumstantium digito connexo tangerentur. Mox autem tabulae apparuere, quae uno vel altero pede in altum sublato, percussione soli, aliisque signis responsa interrogantibus exhibebant: nec multo post quaestionibus quoque de rebus prorsus incognitis, aut futuris, aut etiam extra praesentem vitam peractis, in subiecto papyro ope adiuncti calami scribentes satisfaciebant.

Tunc attoniti viri pii, qui primum forte in tabulis rotantibus phaenomenon mere physicum inesse existimaverant, diabolicum opus, infernaleque divinationem indubie agnoverunt. Nec interiecta mora, praxis ista tabulas interrogandi a pluribus Episcopis, utpote superstitionibus et periculis plena, damnata fuit.

274. — Et sane quidquid sit de motu simplici tabularum, qui physicus aliquando videri potuit (10), modo imperio voluntatis non fiat, caeteri effectus adeo stupendi nullatenus naturae materialis viribus, sed prorsus causae intellectu praeditae tribuendi sunt. Numquid enim quispiam tabulae lignae aut marmoreae quaestiones proponit, et ab eadem responsum exspectat? Nemo est, qui adeo insanat; atque adeo merito invaluit persuasio communis, rem agi cum spiritibus, a quibus ipsae tabulae moveantur; quique idcirco *spiritus percutientes* (*esprit frappeurs*) nuncupati sunt. Porro spiritus illi nequeunt esse spiritus boni; blasphemum quippe

(10) Quod quidam inquirere, imo et omnes ingenii vires eo conferre voluerint, ut causae alicui naturali, si qua inveniri posset, haec phaenomena adsignarent, laudi id tribui forte potuit. At vero quod serio eiusmodi effectus demum attribuerint viribus e digitorum extremitate exsertis sive ob insensibiles nervorum impulsus, sive ob arteriae motum, sive ob somniam aliquam vim magneticam (quae sane omnia vel ipsi dein repudiarunt, qui per inanes coniecturas ea primi excogitaverant), et quod non pauci alioquin cordati uti aliquantulum plausibilia admittere ista

visi fuerint, hoc enimvero dolorisne, an pudoris plus nostrae aetati conciliet, incertum sane est. Hisce profecto vanis phantasiis reipsa debetur, quod eiusmodi praestigias non eo, quo par erat, horrore vulgus exceperit, iisque velut lusu quodam pueriliter oblectatus latum aperuerit aditum insigniori daemone fraudi, responsa scilicet per tabulas reddendi, tanto vel ipsis stupidis paganis stupidior, quanto crassior est stupiditas responsum aliquod a tabulis ligneis, quam a pythiis vatibus oracula exspectasse.

foret asserere, Angelos aut Sanctos, aeterna fruente felicitate, intervenire puerilibus hisce hominum ludis, eorum vanae voluntati obtemperare, et stultissimae curiositati satisfacere. Insuper prorsus impie affirmaretur, Deum, qui *divinationem abominatur*, eamque adeo severe prohibuit, permittere, ut caelites ei inserviant, Spiritus igitur huiusmodi dicendi sunt spiritus mali, a Deo in aeternum maledicti, qui iugiter hominibus insidiantur. Porro nonne horrendum est, tale consortium cum immundis spiritibus habere, eos invocare precibus, et sic ipsis verum cultum exhibere? Nonne istud est divinationis crimen, quod a Deo tanquam ingens abominatio prohibitum fuit?

275. — Insuper quot animi terrores, quot detractioes et calumniae de proximo, quot familiarum dissensiones et opprobria, quot errores et apostasiae a vera Fide, quot aeternae salutis pericula ex hac impia et pestifera divinatione exorta sunt! Fatendum tamen est, non omnia prorsus, quae tabulis tribuuntur, esse vera. Aliquando irrepsit humana fraus ad simplices decipiendos. Ast in tanto huiusmodi portentorum numero plurima sunt prorsus indubia, quippe quae a testibus probatissimis et omni fide dignis comprobata fuerunt. Licet vero aliquando affuerit fraus, haec tamen ubi res ut vera agitur, nullatenus a crimine excusat.

Neque fas est, tabulas aliasve res eiusmodi interrogare experimenti aut ioci gratia. Neque enim licet in re evidenter mala experimentum tentare, nec de ea recreari. Et huc sane spectat illud praeclarum S. Petri Chrysologi effatum: *Qui iocari voluerit cum diabolo, non poterit gaudere cum Christo.* — V. *Casus*, n. 271.

De hac re vide inter caetera opus *D. de Mirville*, cui titulus: *Des Esprits et de leurs manifestations fluidiques.*

APPENDIX II.

DE MAGNETISMO ANIMALI.

276. — *Magnetismi animalis* inventor perhibetur Antonius *Mesmer*, medicus Germanus, qui novos quaerens curandi modos, putavit se mirum invenisse medium variorum morborum in fluxu quodam subtilissimo generatim ex animalium (11) corporibus manante, fluxui magnetis simili, quem ideo magnetismum animale nuncupavit.

(11) Iuxta alios *Mesmer* hypothesim sibimet conflavit seu potius somniavit nescio cuius fluidi, quod non animalium modo, sed omnia prorsus corpora pervaderet et occuparet. De iis porro plurimis,

quae ipse addidit circa morbos phantastici huius fluidi ope depellendos, omnia sane perridicula, nihil dicere attinet; quippe quae cum auctore suo, discipulis ad alia conversis, sepulta iaceant.